Zasady etyczne

Zasady ogólne

Wydawca czasopisma „**Problemy Współczesnej Kryminalistyki”** (Wydawnictwo PTK) oświadcza, że stosuje standardy etyczne opracowane przez Committee on Publication Ethics (COPE) i zalecane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW). Standardy COPE wspierają wydawców w upowszechnianiu etycznych praktyk wydawniczych. Gwarantują one stosowanie zasad etyki publikacyjnej, w tym przejrzystości i uczciwości w nauce. Zastosowanie się do takich zasad dotyczy zarówno wydawcy, jak też autorów i recenzentów. Szczegółowo przedstawione standardy znajdują się na stronie Committee on Publication Ethics (COPE).

Każda publikacja zgłoszona do Wydawnictwa PTK jest przed wydaniem weryfikowana pod kątem zgodności z zasadami etyki wydawniczej, rzetelności oraz wartości naukowej.

Zasady obowiązujące wydawcę

- Kryteria przyjmowania tekstów do publikacji:

  Wydawca decyduje, które teksty zostaną opublikowane. Przy przyjmowaniu tekstów do publikacji brane są pod uwagę opinie recenzentów dotyczące wartości naukowej pracy, oryginalności ujęcia problemu, przejrzystości wywodu oraz zgodności treści publikacji z profilem tematycznym czasopisma. Wydawca dokonuje sprawdzenia publikacji zgłoszonych do druku w programie antyplagiatowym.

- **Kontrolowanie standardów etycznych:**

  Wydawca stale czuwa nad przestrzeganiem obowiązujących standardów wydawniczych i zasad etyki wydawniczej oraz zapobiega praktykom niezgodnym z przyjętymi standardami. Zapewnia ścisły przegląd etyczny procesu publikacji, stosując się do wytycznych Komitetu ds. Etyki Publikacji (COPE), przestrzegając zasady przejrzystości (transparentności) i dobrych praktyk w publikacjach naukowych. Wydawca zobowiązuje się do zapobiegania nadużyciom w zakresie publikacji i pozostaje łatwo dostępny, aby odpowiedzieć na wszelkie pytania lub wątpliwości, które mogą pojawić się w odniesieniu do procesu wydawniczego.

- **Zasada fair play:**

  Rasa, płeć, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę tekstów. Teksty oceniane są wyłącznie pod względem merytorycznym.

- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów:**

  Wydawca stosuje zasady poszanowania autorskich praw osobistych autorów, a w szczególności respektowania prawa do decydowania o sposobie oznaczenia autorstwa, dbania o renomę oraz dobre imię autorów i publikacji.

  Nieopublikowane teksty nie mogą być bez pisemnej zgody autorów wykorzystywane przez pracowników wydawnictwa ani żadne inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym.

- **Wycofanie publikacji:**

  Wydawca ma prawo wycofać publikację po jej wydaniu, jeżeli:

- istnieją dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań i/lub fałszowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy metodologiczne, błędy w obliczeniach);
- praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki wydawniczej.

- **Zasada poufności:**

  Wydawnictwo zapewnia poufność i bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych. Wydawca nie ujawnia osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji prac. Osobami upoważnionymi do posiadania tych informacji są: autor, wyznaczeni recenzenci, redaktorzy oraz inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym. Recenzja wydawnicza utworu jest wewnętrznym dokumentem wydawcy.

- **Korekta tekstów, uzupełnienia:**

  Autor oraz redakcja i recenzenci mogą na etapie procesu redakcyjnego (przed publikacją tekstu), na drodze dyskusji, dokonywać korekty tekstów. Autor, zgłaszając tekst do publikacji, zobowiązuje się do aktywnego uczestnictwa w dyskusjach z redakcją czasopisma.

  Redakcja zastrzega sobie prawo do korekty tekstów zgłoszonych do publikacji bez informowania o tym autorów. Dotyczy to wyłącznie tzw. drobnych zmian. Drobne zmiany obejmują na przykład poprawienie formatowania i pisowni. Nie są to istotne korekty, które wpływają na odbiór czy zakres prezentowanych treści.

  Istotne zmiany, takie jak wycofanie artykułu z powodu błędu, dodanie lub usunięcie autora, poprawa danych wpływających na interpretację wyników badań po opublikowaniu, mogą zostać wdrożone zgodnie z procedurami wskazanymi przez COPE.

  Autorzy są zobowiązani do bezzwłocznego zgłaszania i poprawienia wszelkich dostrzeżonych błędów, niedokładności lub wprowadzających w błąd stwierdzeń.

- **Dyskusje po publikacji**

  Redakcja zaprasza wszystkich zainteresowanych do podjęcia dyskusji na temat publikowanych treści. Redakcja może zamieścić treść debaty na łamach czasopisma. Autor, zgłaszając chęć publikacji artykułu, jednocześnie deklaruje, że na wezwanie redakcji dopełni obowiązku odpowiedzi na podjętą dyskusję.

- **<u>Postępowanie w przypadku zgłoszonych lub stwierdzonych naruszeń zasad etyki publikacyjnej, rzetelności badawczej oraz integralności literatury naukowej</u>**

  Wydawnictwo rozpatruje każde zgłoszenie nieetycznego zachowania publikacyjnego, nawet jeśli zostaje wykryte długo po dacie publikacji. W przypadku naruszenia zasad etyki publikacyjnej, w szczególności dotyczącej uzasadnionego podejrzenia lub stwierdzenia:

  - plagiatu,
  - powielenia cudzej twórczości w mniejszym stopniu,
  - zduplikowania własnej pracy autora,
  - spreparowania danych,

- nieuprawnionego wykorzystania przez recenzenta pracy autora do własnej publikacji,
- „ghostwritingu" i „guest authorship",
- innych naruszeń,

wydawnictwo gromadzi materiał dowodowy i podejmuje odpowiednie działania zgodnie z wytycznymi COPE dostosowane do zakresu i stopnia naruszenia zasad etyki publikacyjnej. Do działań tych należą w szczególności:

- umorzenie postępowania z powodu niewystąpienia naruszeń zasad etycznych,
- wystosowanie do autora lub recenzenta pisma z prośbą o wyjaśnienia oraz wskazującego na naruszenie zasad etyki wraz z ostrzeżeniem o potrzebie zachowania należytej staranności w przyszłości,
- opublikowanie na stronach wydawcy oficjalnego zawiadomienia obejmującego szczegółowe informacje o naruszeniu zasad etyki przez autora lub recenzenta,
- opublikowanie korekty dzieła,
- wycofanie tekstu z publikacji,
- zawiadomienie o sprawie odpowiednich podmiotów, w tym instytucji zatrudniających autora, stowarzyszeń naukowych, a także w razie potrzeby organów ścigania lub innych podmiotów,
- nałożenie formalnego embarga na autora lub recenzenta wraz z publikacją informacji o takim fakcie na stronach wydawnictwa,
- podjęcie innych działań stosowne do okoliczności.

W każdym przypadku, gdy zostanie zgłoszone naruszenie etyki, jego adresat (autor, recenzent) ma prawo do udzielenia odpowiedzi na wszystkie stawiane zarzuty. Decyzję co do rodzaju podjętych działań i ich zakresu podejmuje redaktor naczelny w uzgodnieniu z pozostałymi członkami redakcji naukowej czasopisma, a w razie konieczności także po uzyskaniu opinii rady naukowej.

- **Konflikty interesów**

Wszelkie interesy, które mogą być uznane za konkurencyjne przez strony zaangażowane w proces publikacji (od autorów i współautorów, poprzez recenzentów, aż po redaktorów zarządzających oraz inne podmioty), zarówno o charakterze finansowym, jak i niefinansowym, powinny zostać ujawnione niezwłocznie, aby umożliwić podjęcie odpowiednich decyzji o publikacji, a w przypadku gdy zgłoszenie zostanie przyjęte po opublikowaniu artykułu, aby zaoferować czytelnikom możliwość sformułowania własnych osądów dotyczących potencjalnego konfliktu interesów i sposobu jego rozwiązania.

- **Skargi i odwołania**

Nadesłane materiały poddawane są wstępnej ocenie formalnej przez redakcję naukową PWK, zwłaszcza pod kątem ich zgodności z wymaganiami wydawniczymi, jak również z obszarami tematycznymi wydawnictwa. Negatywna ocena redakcji naukowej skutkuje niezakwalifikowaniem pracy do druku. Decyzja redakcji naukowej podjęta większością głosów jest ostateczna. W przypadku pozytywnej oceny redakcji

naukowej zgłoszona publikacja przekazywana jest do recenzji przez dwóch niezależnych recenzentów, zgodnie z procedurą recenzyjną czasopisma. Ostateczną decyzję dotyczącą publikacji lub odrzucenia zgłoszonej pracy podejmuje redaktor naczelny w konsultacji z redakcją naukową, a w razie takiej potrzeby, także z kompetentnymi w danej specjalności członkami rady naukowej czasopisma. Decyzja redaktora jest ostateczna i nie podlega odwołaniu, chyba że zostaną podniesione rzeczywiste obawy, poparte mocnymi dowodami, takie jak konflikt interesów lub stronnicze recenzje. W takim przypadku należy uzyskać dodatkowe opinie w celu osiągnięcia ostatecznej decyzji. Proces decyzyjny w odniesieniu do nowych zgłoszeń będzie miał pierwszeństwo przed potencjalnymi odwołaniami. W przypadku innych skarg lub uwag dotyczących czasopisma należy skontaktować się bezpośrednio z redakcją, która podejmie niezbędne kroki w celu ich rozwiązania.

Zasady obowiązujące autorów

- **Zasady ogólne:**

  Autor zapewnia, że przekazane wydawnictwu prawa autorskie do utworu w dacie jego przyjęcia przez wydawnictwo nie będą ograniczone jakimikolwiek prawami osób trzecich, a korzystanie z utworu i rozporządzanie nim przez wydawcę nie będzie naruszać dóbr osobistych ani praw osób trzecich.

  Do druku przyjmowane są wyłącznie prace oryginalne, wcześniej niepublikowane. Zgłaszanie tych samych prac do więcej niż jednego czasopisma uznawane jest za niestosowne. Autor oświadcza, że nie wyraził ani nie wyrazi zgody na opublikowanie tekstu przez inne czasopismo. W przypadku gdy ww. oświadczenie okaże się nieprawdziwe, redakcja ma prawo odmówić opublikowania tekstu.

  Autor ponosi odpowiedzialność za aktualny stan prawny treści utworu, przywoływanych przepisów, orzecznictwa i doktryny. W przypadku gdy po złożeniu utworu autor odkryje błąd lub nieścisłość w tekście, ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie wydawcy.

  Przekazane przez autorów teksty są publikowane na podstawie umów autorskich, regulujących wszelkie sprawy prawnoautorskie.

- **Zasada rzetelności naukowej:**

  Autorzy zobowiązani są do rzetelnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej interpretacji wyników. Prace powinny zawierać informacje umożliwiające identyfikację źródeł danych. Plagiat czy fałszowanie danych są niedopuszczalne.

- **Zasada oryginalności pracy:**

  Autorzy mogą zgłaszać do publikacji wyłącznie własne, oryginalne teksty, które nie mogą stanowić w żadnej części plagiatu i autoplagiatu (całości lub fragmentów publikacji książek opublikowanych w innych wydawnictwach), a wykorzystane w publikacji opisy badań, informacje lub poglądy innych autorów powinny być wyraźnie identyfikowane odpowiednio w tekście pracy, odnośnikach i bibliografii lub

oznaczone w sposób wskazujący, że jest to cytat. Plagiat czy fabrykowanie danych są niedopuszczalne.

- **Zasada rzetelności źródeł:**

  Autorzy zobowiązani są wymienić w bibliografii załącznikowej publikacje, które zostały przez nich wykorzystane przy tworzeniu tekstu.

- **Zasada poprawności redagowania tekstu i korekty błędów:**

  Autorzy powinni sporządzić tekst bez błędów, w sposób logiczny i spójny, a w przypadku wykrycia przez autora pomyłek lub nieścisłości zobowiązany jest on do poinformowania o tym wydawcy w celu korekty błędów w erracie, kolejnym wydaniu dzieła lub dodruku.

- **Udostępnianie i odtwarzanie danych:**

  W stosownych przypadkach, ze względu na charakter badań przedłożonych do publikacji, autorzy mogą być zobowiązani do zapewnienia dostępu do bazowych danych surowych. Przyjęte metodologie muszą być przedstawione w sposób dokładny, z wystarczającymi odniesieniami, które umożliwią innym badaczom powtórzenie pracy i weryfikację wyników. Potrzeba oświadczenia o dostępności danych może zostać podniesiona podczas procesu redakcyjnego, a jego zakres i forma prezentacji zostanie omówiona i uzgodniona z zainteresowanymi autorami.

  W wypadku współautorstwa autorzy są zobowiązani do wskazania procentowego wkładu w publikację poszczególnych autorów.

  Autorzy są zobowiązani do przekazania redakcji informacji o wkładzie instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów. Wszelkie przypadki „ghostwriting", „guest authorship" są przejawem nierzetelności naukowej, a wszystkie wykryte tego typu przypadki będą demaskowane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.).

  Autorzy są proszeni o podawanie (w przypisie) informacji o źródłach finansowania danej publikacji, takich jak na przykład granty krajowe, międzynarodowe, dotacje fundacji, stowarzyszeń lub instytucji komercyjnych.

- **Własność intelektualna**

  Przesyłając swoją pracę do wydawnictwa, autorzy, po zakwalifikowaniu ich tekstu do publikacji, składają pisemne oświadczenie, według wzoru dostępnego na stronie internetowej wydawnictwa, w którym potwierdzają przeniesienie majątkowych praw autorskich do utworu oraz prawo do wydania i rozpowszechniania złożonego utworu zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej. W przypadku opublikowania i rozpowszechnienia czasopisma na stronie internetowej wydawnictwa oraz w innych polskich i międzynarodowych internetowych bazach indeksacyjnych i informacyjnych wyrażają zgodę na opublikowanie i rozpowszechnianie opublikowanego utworu, zgodnie z ustalonymi zasadami obowiązującymi u wydawcy (licencja CC BY-NC http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) oraz innymi warunkami obowiązującymi w bazach indeksacyjnych, z którymi niekomercyjnie współpracuje

wydawca. Oświadczają ponadto, że ww. utwór (w całości lub części) nie został opublikowany wcześniej oraz jest wykonany na podstawie wiarygodnych informacji statystycznych, analitycznych i innych oraz nie narusza żadnych praw osób trzecich. Autorzy posiadają prawa autorskie bez żadnych innych ograniczeń.

Zasady obowiązujące recenzentów

- **Zasady ogólne:**

  Przed publikacją artykuły są poddawane procedurze recenzji. Do oceny każdej publikacji wydawca powołuje co najmniej dwóch recenzentów spośród członków rady naukowej lub innych specjalistów w dziedzinie, której dotyczy publikacja.

  Nazwiska recenzentów poszczególnych publikacji nie są ujawniane autorom. Listę recenzentów współpracujących z czasopismem, bez wskazywania osoby recenzenta konkretnej publikacji, publikuje się na stronie internetowej czasopisma i w jego wersji drukowanej po opublikowaniu czasopisma.

- **Zasada przeciwdziałania konfliktowi interesów:**

  Recenzent nie zna danych personalnych autora/autorów, powinien jednak na podstawie tekstu recenzowanego artykułu ocenić możliwość powstania konfliktu interesów wynikającego z konkurencyjności, współpracy lub innych relacji związanych ze zgłoszonym manuskryptem. W takim przypadku powinien odstąpić od sporządzenia recenzji. Recenzent nie może wykorzystywać recenzowanej pracy do swoich osobistych potrzeb i korzyści.

- **Zasada terminowości:**

  Recenzent zobowiązany jest dostarczyć recenzję w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu itp.) nie jest w stanie dotrzymać terminu bądź podjąć się recenzji, powinien niezwłocznie poinformować o tym wydawcę.

- **Zasada poufności:**

  Recenzent nie powinien ujawniać recenzji osobom trzecim, z wyjątkiem osób, które biorą udział w procesie wydawniczym.

- **Zasada zachowania standardów rzetelności recenzji:**

  Recenzja powinna być rzetelna i obiektywna, a uwagi i wnioski powinny zostać odpowiednio uzasadnione. Recenzent powinien wskazać prace związane z tematyką tekstu nieprzytoczone przez autora, a istotne z punktu widzenia poruszanej tematyki. Powinien także wskazać i zgłosić wydawcy wszelkie istotne podobieństwa recenzowanego tekstu do innych prac.

.